

Raden in Verzet

Juli 2020

Inleiding

De financiële kwesties

De plannen

De gemeenten in actie

Meedoen/meehelpen

Contact

Raden in Verzet

Beste collega raadsleden,

We staan met elkaar aan het begin van een grote actie om te zorgen voor meer structureel geld. We zijn er in Zoetermeer mee begonnen, maar het gaat alleen lukken als er echt heel veel gemeenten meedoen!

Hieronder leggen we uit wat onze uitgangspunten en onze plannen zijn. Ons belangrijkste uitgangspunt is:

We zijn raadslid geworden omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente en niet om de gemeente kapot te bezuinigen!

Met hartelijke groet,
namens de Zoetermeerse gemeenteraad,

Actiecomité Raden in Verzet

Inleiding

Op 18 november 2019 gingen er al een heleboel wethouders en enkele raadsleden naar Den Haag om te pleiten voor meer geld en meer sturingsmogelijkheden voor de jeugdzorg, maar tijdens het debat bleek dat de urgentie niet werd gevoeld.

Op 2 juli van dit jaar stonden weer vele wethouders op Het Binnenhof, met brieven van meer dan 280 gemeenten en meer dan 70 opgenomen filmpjes om de minister van BZK duidelijk te maken dat de gemeenten in grote financiële nood verkeren. Helaas bleek uit het volgende debat dat nog steeds de urgentie niet werd gevoeld:

<https://debatgemist.tweedekamer.nl/debatten/financi%C3%ABle-verhoudingen-0>

Er volgt nog onderzoek en er wordt vooral ook gekeken naar een nieuw kabinet na de verkiezingen. Dit laatste betekent dat het nog jaren gaat duren voor er mogelijk substantieel en structureel geld bij komt.

De meeste raden zijn al een aantal jaren aan het bezuinigen. Dat is op zich niet erg voor een keer, maar als dat jaar na jaar moet, komt het moment dat je echt begint te snijden in hele belangrijke zaken in je gemeente.

De financiële kwesties

Wij willen met zoveel mogelijk gemeenten optrekken om een echte vuist richting kabinet en parlement te maken. Daarvoor beperken we ons tot de kwesties die overal spelen.

A. Waar we het over hebben:

Opschalingskorting

Hier hebben alle gemeenten mee te maken. Het betreft nu 570 miljoen euro maar het loopt op tot 975 miljoen per jaar vanaf 2025. Die korting moet van tafel.

Wmo abonnementstarief

Bij de compensatie voor het verlagen van de eigen bijdragen is er onvoldoende rekening gehouden met de aanzuigende werking. Ook voor die aanzuigende werking is compensatie nodig. Wij hebben dat op basis van de effecten in Zoetermeer berekend op 136 miljoen euro per jaar landelijk.

Jeugdzorg

Voor de jeugdzorg hebben we meer sturingsmogelijkheden nodig als gemeenten en geld. Op basis van het position paper van de VNG is het tekort 1400 miljoen per jaar.

https://vng.nl/sites/default/files/2020-06/2020-06-vng-position-paper-voor-het-ao-financiele-verhoudingen-defdef_0.pdf

Totaal

Uitgaand van de opschalingskorting in 2020 is het ruim 2,1 miljard per jaar, maar dat wordt dus al heel snel ruim 2,5 miljard per jaar.

Tekorten jeugdzorg (pagina 8, VNG)	1.400.000.000
Wmo extra effect aanpassing eigen bijdrage (inschatting ZTM)	136.000.000
Opschalingskorting 2025 (nu 570 mln, pagina 8, VNG)	975.000.000
Totaal landelijk per jaar	2.511.000.000

Het gaat om STRUCTUREEL geld.

B. Waar we het NIET over hebben

Er is van alles 'politiek' te zeggen over hervormingen in de jeugdzorg, maar we willen buiten die discussie blijven, met uitzondering van het feit dat voor onderzoek 'wat werkt er nu echt, en welke interventies zijn zinloos' en voor experimenten, er extra geld nodig is voor gemeenten die hun nek willen uitsteken.

Onze actie gaat niet over kwetsbare kinderen en jongeren, want we werken met zijn allen keihard om voor hen de jeugdzorg overeind te houden. De actie gaat over de financiën van de gemeenten, die een heleboel voorzieningen voor alle mensen in de gemeenten moeten wegbezuinigen (zwembaden, bibliotheken, onderhoud van het groen, etc. etc.)

Er zijn nog veel meer financiële kwesties met het rijk, zoals bijvoorbeeld de herverdeling van het gemeentefonds. Omdat we graag met alle gemeenten willen optrekken, en zo'n herverdeling al gauw kan zorgen voor allerlei verschillende en tegengestelde belangen, hebben we dat nadrukkelijk buiten de actie gehouden.

Dit gaat niet over de coronacrisis. Vooralsnog hopen we met elkaar dat de meeste kosten die we nu maken om bedrijven en verenigingen tijdens corona overeind te houden, tijdelijk zijn. Wij willen de discussie niet vermengen met eenmalige uitgaven. Vorig jaar moesten we bezuinigingen uitleggen aan onze bewoners terwijl er sprake was van hoogconjunctuur! Het enige wat wel van belang is voor de actie: Juist vanwege de coronacrisis is de sociale cohesie binnen de gemeenten van groot belang. Die sociale cohesie heeft ernstig te lijden van zaken zoals het wegbezuinigen van buurthuizen en dergelijke.

De plannen

Wij overwegen om actie te voeren langs de volgende sporen:

1. Geen overleg meer tussen VNG en het rijk. We mikken daarbij in ieder geval op het VNG-congres in september. We willen dat zoveel mogelijk gemeenteraden aan hun college opdracht geven om bij de VNG te bepleiten dat zoveel mogelijk overleg tussen VNG en rijk wordt opgeschort tot er voldoende structurele middelen zijn.

De colleges van Zoetermeer en omgeving hebben al een serieus bericht naar de VNG gestuurd:

<https://ris2.ibabs.eu/Reports/ViewListEntry/Zoetermeer/51838177-c24d-4360-b080-aafdb7f8c04d>

2. We onderzoeken of er juridische mogelijkheden te vinden zijn. Daarvoor proberen we in het reces contact te maken met verschillende hoogleraren. Dit onder het mom van 'Als Urgenda naar de rechter kan, waarom zouden

de gemeenteraden dat dan niet kunnen'? Wij weten nog niet of dit mogelijk is, maar we laten jullie weten wat eruit komt.

3. Geen begroting indienen. Als we dit jaar een sluitende begroting willen indienen moeten we in het najaar alweer pijnlijke besluiten nemen. Als we een niet-sluitende begroting indienen zet de provincie ons onder preventief toezicht en daar zit geen gemeente op te wachten.

Wij denken aan de volgende actie: we sturen allemaal op 1 november een briefje aan de provincie waarin staat: we zijn drukdoende met de begroting, maar we kunnen hem niet afmaken omdat we nog onvoldoende middelen hebben. Zodra we meer structureel geld van het rijk hebben zullen we de begroting snel indienen. Dit zou ook kunnen leiden tot preventief toezicht, maar als we het ALLEMAAL doen, dan ziet het er heel anders uit.

Dit zijn op dit moment de plannen die we hebben. We denken op dit moment nog niet aan 'allemaal naar het Malieveld' want we hebben na de verschillende acties door de colleges niet de indruk dat het gaat helpen. We denken wel aan het niet uitvoeren van nieuwe taken die het rijk bij de gemeenten wil neerleggen.

Vooralsnog gaan we voor de hiervoor genoemde 3 punten.

Wij staan open voor andere creatieve ideeën.

Wij overwegen ook een (digitale) bijeenkomst begin september met vertegenwoordigers van de gemeenten om verder te overleggen, maar dat hangt af van het succes van onze actie en de mogelijkheden die we met corona hebben.

Maar als eerste moet ons Actiecomité onderzoeken of er voldoende actiebereidheid is onder de Nederlandse gemeenten, want als er te weinig gemeenten meedoen, dan is de actie zinloos. Het actiecomité zal hierover rapporteren aan de eigen gemeenteraad maar natuurlijk ook aan alle andere geïnteresseerden.

De gemeenten in actie

We zitten natuurlijk nu in het zomerreces. De gemeente Zoetermeer nam het besluit voor deze actie op 13 juli. Direct op 14 juli nam Wijk bij Duurstede al een motie aan om ons te steunen, en donderdag volgden Voorschoten en Oudewater het voorbeeld. In Vijfheerenlanden lag er ook al een motie voor, maar die is vanwege de overvolle agenda doorgeschoven naar begin september.

Wij hoorden van verschillende gemeenten dat zij al een telefonische ronde langs de fracties hebben gedaan en mee gaan doen. Daarnaast hebben we als gevolg van de publiciteit contact met raadsleden van de onderstaande gemeenten, die zeggen 'wij hebben interesse om mee te doen':

Aalten, Alphen aan de Rijn, Barendrecht, Berg en Dal, Bergeijk, Bergen op Zoom, Bloemendaal, Culemborg, Enkhuizen, Gouda, Haaksbergen, Heerenveen, Helmond, Kampen, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Leudal, Maassluis, Meerssen, Middelburg, Midden-Delfland, Noord-Beveland, Oegstgeest, Oldenzaal, Overbetuwe, Pijnacker-Nootdorp, Rhenen, Rijswijk, Roosendaal, Schiedam, Stede Broec, Tynaarlo, Utrechtse Heuvelrug, Wassenaar, West Betuwe, Westland, Zeist, Zoeterwoude, Zuidplas, Zutphen en Zwartewaterland.

Meedoen/meehelpen

Hiervoor staat een mooi rijtje gemeenten, maar we hebben er nog veel meer nodig. Wij roepen u op om ons te helpen.

Eigen raad

Het mooiste is als u direct na het reces een motie kunt aannemen om u aan te sluiten. Van sommigen hoorden we dat er pas in oktober weer een raadsvergadering is. Wat natuurlijk altijd kan is dat u sondeert bij de collega's uit de raad of er een meerderheid te vinden is en dat u dan met elkaar ons een bericht stuurt dat u een meerderheid heeft om zodra het kan een motie aan te nemen. U kunt dat bericht sturen naar onze raad griffie@zoetermeer.nl liefst met een cc aan ons actiecomité radeninverzet@gmail.com.

U kunt ook altijd verzoeken om wat eerder een raadsvergadering te houden, want artikel 17 van de gemeentewet stelt:

1. De raad vergadert zo vaak als hij daartoe heeft besloten.
2. Voorts vergadert de raad indien de burgemeester het nodig oordeelt of indien ten minste **een vijfde van het aantal leden** waaruit de raad bestaat schriftelijk, met opgave van redenen, daarom verzoekt.

Als u dat voorafgaand aan een commissievergadering doet, is het redelijk eenvoudig.

IN ALLE GEVALLEN: MELDT HET ONS ALS UW RAAD ZICH AANSLUIT EN ZORGT U ERVOOR DAT ÉÉN OF TWEE RAADSLEDEN WORDEN AANGEWEZEN ALS AANSPREEKPUNT VOOR ONS.

Andere raad

Er staan raadsleden klaar van de gemeente Zoetermeer om te proberen om in andere gemeenten ook raadsleden te vinden die onze actie in hun raad willen aankaarten. Als u in uw regio goede contacten heeft: bel ze eerst en stuur dan dit bericht aan hen door en vraag hen zich ook aan te melden, zodat we weten dat die gemeente bereikt is, en dat iemand probeert om de aansluiting formeel te regelen. Het bespaart ons heel veel werk als zij zichzelf aanmelden.

Dit is de link om aan te melden:

<https://docs.google.com/forms/d/1aLLrvWDCRkKq2fhCjJ7IsHpijXE910enNdOqtZ5s0x8/edit>

Ander werk en ideeën?

Kunt u ons op een andere manier helpen? Heeft u goede ideeën? Wij horen graag van u.

Contact

Ons actiecomité bestaat uit

Marijke van der Meer [redacted]
Vivianne van Yperen [redacted]
David Weekenstroo [redacted] (op vakantie tot en met 27 juli).

Ons mailadres is:

radeninverzet@gmail.com

We zijn raadslid geworden omdat we het allerbeste willen voor onze gemeente en niet om de gemeente kapot te bezuinigen!

Raden in Verzet

